

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Allmänna byrån, stabsenheten, Rk1c

Beslutande
Minister
Arsim Zekaj

Föredragande
Specialsakkunnig i integration
Dan Sundqvist

Justerat

Nr 8

Utlåtande gällande regeringens
proposition till riksdagen med förslag till
lag om ändring av lagen om främjande av
integration och till lagar som har
samband med den.

ÅLR 2024/2061

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande till riksdagens förvaltningsutskott enligt
Bilaga 1, Rk1c24E7.

Hänvisning
RP 21/2024 rd

Riksdagens förvaltningsutskott
HaV@eduskunta.fi

Kontaktperson
Dan Sundqvist

Ärende

Utlåtande gällande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den

Ålands landskapsregering har av Riksdagens förvaltningsutskott beretts tillfälle att inkomma med ett skriftligt utlåtande gällande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om landskapsregeringen och under landskapsregeringen lydande myndigheter och inrättningar, kommunernas förvaltning, socialvård, undervisning och läroavtal samt främjande av sysselsättningen på vilka områden lagstiftningsbehörigheten jämlikt 18 § 1, 4, 13, 14 och 23 punkterna i självstyrelselagen för Åland tillkommer landskapet. Till rättsområdena undervisning och främjande av sysselsättningen hör enligt motiven till självstyrelselagen även lagstiftningen om yrkesvägledning och arbetsförmedling. Landskapslagarna gäller även näringsverksamhet på vilket område behörigheten jämlikt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen med vissa undantag tillkommer landskapet. Med stöd av detta har lagtinget antagit landskapslag (ÅFS 2012:74) om främjande av integration.

Riket har enligt självstyrelselagens 27 § 21 punkt samt 29 § 1 mom. 6 punkt lagstiftningsbehörighet även i ärenden gällande arbetsrätt samt arbetsavtal, med vissa undantag. Till rikets lagstiftningsbehörighet hör enligt 27 § 6 och 7 punkterna i självstyrelselagen förmynderskap, familjeförhållanden och barns rättsliga ställning.

Utlåtande

Ålands landskapsregering noterar att den föreslagna propositionen syftar till att förkorta ersättningstiden för den kalkylerade ersättningen. Den förkortade ersättningstiden förväntas resultera i en försämring av de integrationsfrämjande tjänster och åtgärderna som erbjuds på Åland. Konsekvenserna kan potentiellt hämma integrationen och

sysselsättningen för invandrare, vilket i sin tur påverkar negativt på invandrares sociala och ekonomiska ställning. En försämring av de ekonomiska förutsättningarna för invandrarföräldrar kan dessutom leda till ökad barnfattigdom bland de mest sårbara familjerna och minska möjligheterna för invandrarbarn att delta på lika villkor i samhället. Därtill kan en förkortning av ersättningstiden påverka kommunernas villighet att ta emot kvotflyktingar och personer som får internationellt skydd. Med hänsyn till detta anser Ålands landskapsregering att ersättningstiden enligt nuvarande tidsram bör bibehållas.

Vidare förespråkar även Ålands landskapsregering en förenkling av förfarandet gällande tolkkostnader. Dock noterar landskapsregeringen att den föreslagna ersättningsmodellen kommer att påverka de åländska kommunerna mer än övriga kommuner i riket. Ålands landskapsregering uppskattar att kostnaderna för platstolkning är avsevärt högre för de åländska kommunerna än övriga kommuner i Finland på grund av de extra omkostnaderna som krävs för resor och eventuell övernattning för tolkuppdrag som utförs på Åland.

§ 32 a, som handlar om att ta ut en avgift för oanvända tjänster, är inte tillämpligt på Åland. Ålands landskapsregering anser att en sådan åtgärd skulle kräva en revidering av den åländska lagstiftningen om främjande av integration för att kunna genomföras på Åland. Detta åsamkar de åländska kommuner en sämre ekonomisk ställning jämfört med övriga kommuner i Finland, vilka åtminstone inledningsvis kan tillämpa denna avgift. En möjlighet skulle vara att de åländska kommunerna får en kalkylerad ersättning baserad på de faktiska förlusterna.

Det bör noteras att integrationsutbildningar på Åland ofta upphandlas och finansieras av Ålands landskapsregering och dess underlydande myndigheter, vilket betonades i tidigare utlåtanden. Detta bör tas i beaktande gällande ersättningen för en person som har tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen och dennes i 2 § 4 mom. avsedda familjemedlemmar och andra anhöriga i lagen om främjande av integration.

Ålands landskapsregering konstaterar att när det gällande rätten att få information för att nå personer som ska omfattas av tjänster i enlighet § 84 har Ålands egen lagstiftningsbehörighet gällande hemvårdsstöd.

Ålands landskapsregering välkomnar de förtydliganden som har gjorts gällande den kalkylerad ersättning till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland, rätten till information och nödvändiga uppgifter för ansökan om och behandling av ersättningar samt ersättning för ordnande av boende eller stöd för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare. Utöver detta önskar Ålands landskapsregering att förvaltningsutskottet överväger att inte sänka åldersgränsen för kostnadsersättning för unga personer från 25 år till 23 år.

Ålands landskapsregering betonar vikten av att fortsätta stödja unga människor i övergången till vuxenlivet och anser att en sänkning av åldersgränsen kan ha negativa konsekvenser för ungas välfärd och integration på Åland.

Minister

Arsim Zekaj

Specialsakkunnig i integration

Dan Sundqvist

FÖR KÄNNEDOM: Riksdagsledamot Mats Löfström
Ålands representant i Helsingfors Johan Ehn